

Handläggare
Catarina Nilsson
08-508 262 42**Till**
Trafiknämnden
2015-02-19

Tillgänglighetsarbeten 2015. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden uppdrar åt trafikkontoret att genomföra investeringsåtgärder för 20 mnkr med syfte att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

Per Anders Hedkvist
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefEric Tedesjö
Enhetschef

Sammanfattning

I stadens budget för 2015 med inriktning för 2016 och 2017 framgår att Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla dess invånare. Alla, oavsett funktionsförmåga, ska ha rätt till full delaktighet. Stockholms stad ska höja ambitionerna för att bygga bort enkelt avhjälpna hinder. Alla invånare ska kunna leva likvärdiga liv, ha lika möjligheter och kunna ta del i stadens utbud, oberoende av funktionalitet.

Trafikkontorets mål är att alla projekt ska inkludera tillgänglighetsåtgärder och budgetera för dem. För de brister som fortfarande kvarstår och där inga andra projekt planeras inom snar framtid behöver dock även fortsättningsvis egna investeringsmedel avsättas.

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 262 42
Växel 08-508 272 00
catarina.nilsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Sedan juli 2001 gäller lagen om undanröjande av ”enkelt avhjälpna hinder”. Detta genomförandebeslut omfattar en investeringsåtgärd på 20 mnkr för 2015 för att åtgärda "enkelt avhjälpna hinder" samt sittplatser och kantstenshöjning vid busshållplats. Störst andel medel går till ombyggnader av övergångsställen, gångpassager och busshållplatser.

Trafikkontorets tillgänglighetsarbete drivs utifrån stadens program för delaktighet samt ligger också i linje med de lagkrav som finns med avseende på undanröjande av ”enkelt avhjälpna hinder” och att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig.

Kontoret kommer även fortsätta arbetet med att sprida kunskap genom insiktsutbildningar och föredrag samt bedriva sam-, utvecklings-, och påverkansarbete kring tillgänglighetsfrågan.

Bakgrund

I stadens budget för 2015 med inriktning för 2016 och 2017 framgår att: ”Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla dess invånare. Alla, oavsett funktionsförmåga, ska ha rätt till full delaktighet. Stockholms stad ska höja ambitionerna för att bygga bort enkelt avhjälpna hinder. Alla invånare ska kunna leva likvärdiga liv, ha lika möjligheter och kunna ta del i stadens utbud, oberoende av funktionalitet. Byggnader, offentlig miljö och kollektivtrafik ska vara tillgängliga så att alla kan delta på lika villkor. Den otillgänglighet som råder i dag hindrar människor från att utvecklas, leva ut sin fulla potential och bidra till samhällsutvecklingen.”

Mål 1 i "Stockholm – en stad för alla, Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016" antaget av kommunfullmäktige 2011-06-13 är att ”Alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads inne- och utemiljö.” Programmet har sin utgångspunkt i principen om mänskliga rättigheter.

För att Stockholm ska bli en stad för alla dess invånare måste stadens alla nämnder och bolag, men också det privata näringslivet, arbeta för att nyproduktion blir tillgänglig samt åtgärda befintliga enkelt avhjälpna hinder inom sitt ansvarsområde.

På trafikkontoret finns stor kompetens och erfarenhet inom området tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Ombyggnader, utvecklingsarbeten och andra förbättringar för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning har utförts under många år. Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning har ökat men fortfarande återstår mycket arbete för att Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla dess invånare.

Sedan juli 2001 gäller lagen om undanröjande av ”enkelt avhjälpna hinder”. Tillämpningsföreskrifterna återfinns i BFS 2013:9.

”Ett hinder mot tillgänglighet eller användbarhet på en allmän plats ska alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpas.” (PBL 2010:900 8 kap 12§)

Exempel på åtgärder som omfattas av ”enkelt avhjälpna hinder” är sänkningar vid övergångsställen och andra passager, utbyte av rännalar, kontrastmarkering av busshållplatser, övergångsställen och trappor, anläggning av ledstråk, komplettering med handledare i trappor, infällning av släta ytor i ojämn beläggning och sänkning av kantsten vid handikapparkeringsplats. Under 2014 tog trafikkontoret fram en strategi för hur arbetet med enkelt avhjälpna hinder ska bedrivas på trafikkontoret.

Tillgänglighetsarbete på trafikkontoret

Fysiska åtgärder

Arbetet med att få tillgänglighetsfrågorna att bli en naturlig beståndsdel och ingå i den ordinarie verksamheten fortsätter. Målet är att alla projekt ska inkludera tillgänglighetsåtgärder och budgetera för dem. För de brister som fortfarande kvarstår samt där inga andra projekt planeras inom snar framtid behöver dock även fortsättningsvis egna investeringsmedel avsättas. Projektet ”Tillgänglighetsarbeten 2015”, har som syfte att identifiera och åtgärda brister, inom nämndens ansvarsområde, som omfattas av lagen om ”enkelt avhjälpna hinder”.

Arbetet med att bygga om övergångsställen och gångpassager samt utföra kontrastmarkeringar vid busshållplatser fortsätter under 2015. Höjning av kantsten vid busshållplatser räknas inte som ett ”enkelt avhjälpna hinder”. Krav finns dock i andra skrivningar på att även kollektivtrafiken ska göras tillgänglig. Som väghållare ansvarar kontoret bland annat för kantstenshöjden vid busshållplatserna. Höjning av kantsten utförs lämpligen i samband med ovan nämnda åtgärder och inkluderas därför i projektet.

I innerstaden sker de flesta ombyggnaderna längs Karlavägen, Tideliusgatan, Sankt Paulsgatan, Bohusgatan, Döbelnsgatan, Luntmakargatan och Östermalmsgatan. Dessutom kommer ett antal övergångsställen och busshållplatser som redan har lämplig kantstenshöjd att kompletteras med taktill och visuell kontrast.

I ytterstaden sker de flesta ombyggnaderna längs busslinje 135. Projektet är en fortsättning på tidigare års arbete med att göra linje 135 tillgänglig. Området har en åldrande befolkning och

övergångsställen, passager och busshållplatser har idag bristande tillgänglighet.

Arbetet med att kontrastmarkera stadens gatutrappor fortsätter. Under 2015 kommer arbetet med att kontrastmarkera trappor att fokusera på Södermalm, Kungsholmen samt Söderort.

Sittplatser i gatumiljön är efterfrågade. Utplacering av sittplatser inkluderas därför i projektet.

Åtgärderna ska utformas enligt stadens handbok ”Stockholm - en stad för alla, Handbok för utformning av en tillgänglig och användbar miljö”, som utgår från gällande lagar och föreskrifter.

Utöver det planerade arbetet med att undanröja hinder omfattar projektet även åtgärder i samband med att medborgare hör av sig gällande brister i tillgängligheten.

Övriga insatser som ska bidra till ökad tillgänglighet

Förutom arbetet med att åtgärda brister i den befintliga miljön är det viktigt att säkerställa att all ny- och ombyggnad blir tillgänglig. Kunskapen om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska finnas med i planering, projektering och anläggning av alla kontorets projekt.

Den mångåriga kunskapen om frågorna ska tas tillvara, uppdateras och användas i kommande projekt. Kontoret ska vara drivande och utveckla tillgänglighetsfrågorna inom nämndens ansvarsområden.

Kontorets tillgänglighetsarbete har under många år rönt stort intresse både nationellt och internationellt. Kontoret kommer fortsätta att ta emot studiebesök och informera vid olika tillfällen om tillgänglighetsarbetet.

Kontoret ska involvera och samarbeta med rådet för funktionshinderfrågor och handikapporganisationerna så att de åtgärder som utförs ger den effekt som avses.

Kontoret avser att fortsätta hålla och erbjuda insiktsutbildningar. Utbildning där deltagarna bland annat får en egen upplevelse av att ta sig fram med rullstol samt gå med synnedsättning.

Ärendets beredning

Rådet för funktionshinderfrågor har tagit del av tjänsteutlåtandet och getts tillfälle att lämna synpunkter.

Analys och konsekvenser

- Ekonomiska konsekvenser

I stadens budget för 2015 med inriktning för 2016 och 2017 framgår att "Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla dess invånare. Alla, oavsett funktionsförmåga, ska ha rätt till full delaktighet. Stockholms stad ska höja ambitionerna för att bygga bort enkelt avhjälpna hinder." Kontoret avser därför att utföra investeringsåtgärder för 20 mnkr under 2015. Störst andel medel går till ombyggnader av övergångsställen, gångpassager och busshållplatser. Medel finns avsatta i verksamhetsplanen för 2015. Medlen fördelas enligt följande:

Objekt	Kostnad
Tillgänglighetsåtgärder innerstad	11 400 000:-
Tillgänglighetsåtgärder ytterstad	8 000 000:-
Trappor	600 000:-

Kontoret har från Trafikverket beviljats statlig medfinansiering på 0,84 mnkr. Medfinansieringen omfattar övergångsställen och busshållplatser längs linje 135.

I övrigt ska tillgänglighetsåtgärder ses som en naturlig del i kontorets projekt och projekten ska säkerställa att kunskap och budget finns med avseende på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Övriga arbetsinsatser på kontoret för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning exempelvis utvecklingsarbete, insiktsutbildningar, påverkansarbete och kunskapsspridning kommer att belasta driftbudgeten.

- Trafikala konsekvenser

Det är i första hand arbeten vid övergångsställen och busshållplatser som riskerar att störa trafiken. De åtgärder som planeras under 2015 ligger dock på platser som inte bedöms ge några allvarliga störningar. Platserna är samordnade, avstämde och internt förankrade samt inlagda i gatuarbetewebs.

- Risker och osäkerheter

Investeringen avser ett flertal mindre åtgärder som är väl kända. Risken för överskridande av budgetramen anses därför som mycket liten.

Ny årsentreprenör ska upphandlas för innerstadens jobb. Tidigare års erfarenheter visar att ny entreprenör kan innebära risk för förseningar. Genom tydlighet vid startmöte samt kontinuerlig kontroll av arbetstakt och kvalitet med hjälp av bygglidare ska risken minimeras.

- Driftkonsekvenser

Taktila plattor som används till ledstråk på öppna ytor samt vid busshållplatser har inte samma livslängd som släta plattor. Kontrastmarkeringar i trappor måste kontinuerligt underhållas. Livslängden för de taktila plattorna samt kontrastmarkeringarna avgörs främst av slitaget som de utsätts för. I övrigt blir driftskostnaderna likartade dagens.

- Måluppfyllelse

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla dess invånare. Alla, oavsett funktionsförmåga, ska ha rätt till full delaktighet. Genom att på ett systematiskt sätt ta bort hinder som omöjliggör eller försvårar för personer med funktionsnedsättning att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap bidrar trafikkontoret till en förbättrad tillgänglighet inom sitt ansvarsområde.

Trafikkontorets arbete med att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning drivs utifrån ”Stockholm – en stad för alla, Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016”.

Kontorets arbete ligger också i linje med de lagkrav som finns med avseende på undanröjande av ”enkelt avhjälpna hinder” samt att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig.

-Tillgänglighet

Huvudsyftet med kontorets tillgänglighetsarbete är att Stockholm ska bli en tillgänglig stad för alla dess invånare.

- Påverkan på barn

I FN:s barnkonvention framgår bland annat att barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv som möjliggör ett aktivt deltagande i samhället. För att detta ska vara möjligt krävs ett tillgängligt Stockholm. Genom ett fortsatt systematiskt arbete med att ta bort hinder ökar möjligheten för barn och ungdomar med funktionsnedsättning att ta del av samhället på lika villkor.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden beslutar att uppdra åt kontoret att genomföra investeringsåtgärder för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning för 20 mnkr enligt detta utlåtande.

Slut